

Торговельний режим Великої Британії у разі реалізації «жорсткого» Brexit

Уряд Великої Британії перебуває в активному переговорному процесі щодо переведення торговельних угод ЄС у двосторонній формат. Станом на сьогодні ВБ укладено вісім двосторонніх та п'ять багатосторонніх угод, які замінять відповідні угоди з ЄС з 38 країнами світу. Загалом, угоди ЄС про вільну торгівлю, в яких ВБ є стороною як держава-член ЄС, охоплюють 11% торгівлі ВБ. Доля торгівлі з Україною складає 0,1% за оцінкою британської сторони.

Довідково: угоди укладено з Чилі, Ісландією, Норвегією, Швейцарією, Ізраїлем, Палестиною, Колумбією, Еквадором, Перу, Фарерськими островами, Антигуа і Барбуда, Багамами, Барбадосом, Белізом, Домінікою, Домініканською республікою, Гренадою, Гайаною, Ямаїкою, Сент-Кітс і Невісом, Сент-Люсією, Сент-Вінсент і Гренадинами, Суринамом, Тринідадом і Тобаго, Мадагаскар, Мавританією, Сейшельськими островами, Зімбабве, Папуа-Нова Гвінеєю, Фіджі, Коста-Рикою, Сальвадором, Гватемалою, Гондурасом, Нікарагуа та Панамою). Найближчим часом очікується підписання угод з Кореєю, Грузією та Молдовою, тексти яких узгоджено.

Укладення відповідних торговельних угод до виходу з ЄС або у максимально стислий строк після нього залишається урядовим пріоритетом Великої Британії.

Загальний торговельний режим Великої Британії

Внаслідок виходу ВБ з ЄС без угоди про вихід та припиненням дії угод про вільну торгівлю, торгівля з країнами, з якими не будуть укладені угоди про вільну торгівлю, відбуватиметься на умовах СОТ. Проект Митного тарифу Великої Британії можна знайти за посиланням: <https://www.gov.uk/government/publications/the-customs-tariff-establishment-eu-exit-regulations>.

Також окремо опубліковано проект документу з тарифними квотами, який можна знайти за посиланням: <https://www.gov.uk/government/publications/the-customs-tariff-rate-quotas-regulation>.

З метою мінімізації негативних наслідків припинення дії угод про вільну торгівлю Урядом Великої Британії розроблено низку ініціатив, які компенсуватимуть припинення режиму преференційної торгівлі.

13 березня 2019 р. Уряд Великої Британії опублікував тимчасовий митний режим для сценарію жорсткого Brexit. Зокрема, прийнято рішення про одностороннє відкриття британського ринку для переважної частини імпорту. Таке рішення, на думку Лондона, дозволить контролювати інфляцію, зберегти ланцюги постачання товарів до ВБ, а також забезпечити захист національного виробника. Тимчасові ставки

ввізного мита, відмінні від нульових, та тарифні квоти можна знайти за посиланням: <https://www.gov.uk/government/publications/temporary-rates-of-customs-duty-on-imports-after-eu-exit>.

Для пошуку ставок за товарними групами можна скористатись інформацією, опублікованою за посиланням: <https://www.gov.uk/government/publications/temporary-rates-of-customs-duty-on-imports-after-eu-exit/mfn-and-tariff-quota-rates-of-customs-duty-on-imports-if-the-uk-leaves-the-eu-with-no-deal>.

Загалом, запропоновано встановити нульові ставки ввізного мита на 95% продукції (на рівні 8 знаків), на відміну від 26% станом на сьогодні. **Під нульовий тариф підпадатиме 87% всього імпорту ВБ.** За оцінками британських економістів, одностороннє встановлення вільного доступу означатиме більшу лібералізацію торгівлі, ніж станом на сьогодні (80%).

Середньозважений MFN тариф Великої Британії буде одним з найнижчих у світі – 0,7%.

Захисні митні ставки та квоти будуть збережені у таких чутливих для ВБ галузях як сільськогосподарська продукція (м'ясо великої рогатої худоби, свійської птиці, свинина, баранина), молочна продукція (вершкове масло, сир), автомобілі, кераміка та одяг. Загалом – 473 позиції.

Водночас деякі із зазначених позицій отримають більш пільговий режим імпорту, ніж діючий сьогодні в ЄС. Наприклад, ставки по яловичині та курятині будуть вдвічі меншими, ставки на масло складатимуть 30%, а на свинину та сири лише 15% від ставок в ЄС.

Преференційний торговельний режим Великої Британії

Також частина країн світу зможуть скористатись підготовленим Великою Британією механізмом Генералізованої системи преференцій **Великої Британії (Generalised Scheme of Preferences, GSP)**. Зокрема, Уряд Великої Британії планує запровадити відповідні преференції для найменш розвинених країн та країн з низьким та середнім рівнем доходів, до яких буде належати й Україна. Звертаємо увагу, що перелік учасників GSP Великої Британії відрізнятиметься від переліку, який діє в ЄС.

В рамках підготовленого режиму GSP певні товари, на які будуть встановлені тимчасові ставки ввізного мита та тарифні квоти, зможуть бути ввезені в преференційному режимі.

Ставки для держав-учасниць GSP можна знайти за посиланням: <https://www.gov.uk/government/publications/temporary-rates-of-customs-duty-on-imports-after-eu-exit> Україна віднесена до групи «GSP scheme (excl. India, Indonesia)».

Звертаємо увагу, що тимчасовий митний режим Великої Британії передбачає односторонню лібералізацію доступу товарів. Фактично, у разі

недосягнення Угоди про вихід з ЄС, починаючи з 1 листопада 2019 р. британський експорт в Україну буде переведено у загальний режим без преференцій.

Сертифікат походження товарів

З метою використання запропонованого режиму преференційної торгівлі в рамках UK GSP Scheme, українським експортерам необхідно буде отримувати сертифікат **Форми А**, який видається ТПП України. Фактично, Велика Британія використовуватиме підхід до прийняття відповідних сертифікатів, який використовувався ЄС.

Уповноважені (схвалені) експортери

Велика Британія не зможе використовувати механізм уповноважених (схвалених) експортерів, діючий в ЄС. Водночас, з метою спрощення доступу товарів на перехідний період, британська митниця дозволить експортерам UK GSP Scheme використовувати заяви схвалених експортерів про походження товару у якості документу, який підтверджує походження товару. Така заява повинна містити чинний номер реєстрації схваленого експортера та має бути датована не пізніше 12 місяців з дня виходу Великої Британії з ЄС.

СОТ та Угода про державні закупівлі

Станом на сьогодні Велика Британія не узгодила остаточні умови членства в СОТ. Запропонований підхід «копіювання» ставок ЄС та формульного розподілу тарифних квот не був погоджений всіма членами організації, зокрема 23 члена висловили заперечення. Станом на сьогодні відбувається переговорний процес щодо узгодження позицій.

Водночас 27 лютого 2019 р. підтверджено домовленість про участь Великої Британії у Угоді СОТ про державні закупівлі (GPA) у якості незалежного члена, стороною якої є й Україна. Передбачається, що набуття повноправного членства має відбутися невдовзі після виходу з ЄС – орієнтовно впродовж листопада 2019 року.

Заходи торговельного захисту

З 6 березня 2019 р. розпочав роботу Директорат торговельного захисту та розслідувань в структурі Міністерства зовнішньої торгівлі, на який тимчасово, до офіційного початку роботи Агентства торговельного захисту, покладені функції проведення антидемпінгових, антисубсидійних та спеціальних розслідувань, а також розслідувань з метою встановлення фактів дискримінаційних та/або недружніх дій з боку інших держав, митних союзів чи економічних угруповань щодо законних прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України.

За результатами проведеного у 2018 році аналізу необхідності збереження заходів торговельного захисту ЄС після виходу Великої

Британії з ЄС та започаткування незалежної системи регулювання заходів торговельного захисту, **прийнято рішення про збереження дії одного захисного заходу проти України – антидемпінгові заходи щодо гарячекатаного прокату (AD635), а також про скасування дії антидемпінгового заходу щодо труб безшовних (AD490), яке відбудеться з дня виходу Великої Британії з ЄС.**

Імпорт рослин

У разі реалізації Brexit без угоди, в рамках імпорту до Великої Британії рослин через територію ЄС, останній не повинен здійснювати перевірку контролю здоров'я. Рослини, які ввозитимуться з третіх країн через територію ЄС у британські порти будуть проходити перевірку у спеціальних зонах, водночас не у самих портах з метою уникнення заторів та затримок імпорту. Такі зони включають: місце першого прибуття та альтернативні інспекційні пости.

Імпортери повинні зареєструвати місце першого прибуття, використовувати дозволені місця виїзду без ро-ро терміналів або використовувати альтернативні інспекційні пости. За проведення перевірок стягуватиметься відповідна плата.

Крім того, імпортери повинні під час кожного ввезення регульованих товарів здійснювати завчасне повідомлення – за 4 робочих години у випадку ввезення товарів авіаційним транспортом, за 3 робочих дні у випадку ввезення товарів іншими шляхами.

Імпорт тварин та продукції тваринного походження

У разі виходу Великої Британії з ЄС зміниться процедура нотифікації при ввезенні тварин та продукції тваринного походження. **Велика Британія втратить доступ до системи TRACES, натомість запроваджує власну систему IPAFFS (Import of products, animals, food and feed system).** В системі можна оформлювати загальний ветеринарний сертифікат на ввезення (CVED) та сертифікат відповідності (CED).

Реєстрація в системі вже відкрита. Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням: <https://www.gov.uk/guidance/import-of-products-animals-food-and-feed-system>

Треті країни (не держави-члени ЄС) повинні інформувати британські прикордонні пости щонайменше за 24 години до ввезення товару.

Ветеринарні сертифікати та інша дозвільна документація, яка станом на сьогодні використовується для імпорту в ЄС, буде прийматися протягом 6 місяців після виходу Великої Британії з ЄС, після чого необхідно отримувати британські сертифікати. Більше інформації можна знайти за посиланням: <https://www.gov.uk/guidance/importing-animals-animal->

[products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin-if-the-UK-leaves-the-EU-with-no-deal#new-notification-process](https://www.gov.uk/guidance/products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin-if-the-UK-leaves-the-EU-with-no-deal#new-notification-process).

Онлайн-ресурси для експортерів

Актуальна інформація щодо обов'язкових вимог до товарів, квот, імпорتنних тарифів та інших податків, а також інших актуальних умов експорту до Великої Британії з України можна знайти на інтернет-ресурсі <https://www.gov.uk/trade-tariff>. Ресурс подібний до інтернет-ресурсу Європейської Комісії Export Helpdesk. Звертаємо увагу, що станом на сьогодні ресурс показує інформацію щодо умов імпорту товарів до Великої Британії як держави-члена ЄС та буде оновлений у разі «жорсткого» Brexit ближче до 31 жовтня 2019 р.

Серпень 2019 р.

ПУ у Великій Британії